

Ole Bjørn Kraft: Dette lovforslag er en naturlig konsekvens af det militære samarbejde, der er blevet udviklet mellem NATO-landene. Når der oprettes atlantiske militære hovedkvarterer i de forskellige NATO-lande, eller når der placeres styrker fra det ene NATO-land på et andet NATO-lands territorium, må der, for at gnidninger og modsætninger ikke skal opstå, træffes aftale om, hvorledes disse hovedkvarterers, disse styrkers, retslige stilling er. Det er en ganske naturlig sag, en rimelig følge af de aftaler, vi har truffet, og her slår de almindelige folkeretlige regler ikke til, fordi en situation som den, der her er tale om, ikke har været forudset; det er på mange måder noget helt nyt i historien, vi her ser udvikle sig. Derfor må rettigheder og pligter fastsættes, således at der på forhånd — og det er det, der er det vigtige — er truffet en afgørelse af de spørgsmål, der eventuelt kan opstå.

Det er naturligvis en sag, der har krævet en meget nøje forberedelse og for hvert enkelt land en indgående vurdering af, hvorledes overenskomsten harmonerer med det pågældende lands lovgivning, en undersøgelse af, hvorvidt denne lovgivning på forhånd er tilstrækkelig til at imødekomme de krav, overenskomsten stiller, eller hvorvidt det er nødvendigt ved nye bestemmelser at muliggøre overenskomstens virkeliggørelse.

Der er da også både indenfor NATO-organisationerne og herhjemme foregået indgående forhandlinger og overvejelser, der har strakt sig over år. Denne sag blev allerede forberedt under den forrige regering, og det er klart, at der har været meget at tage hensyn til, inden det endelige resultat kunne komme til at foreligge. Vi har her i landet haft det særlige forhold at overveje overenskomsten med henblik på de amerikanske styrker, der efter den dansk-amerikanske overenskomst befinder sig i Grønland, og jeg kan ganske tiltræde de synspunkter, der fra statsministeriets side bliver gjort gældende i lovforslagets bemærkninger

derom, og som jeg kan henholde mig til. Jeg er også enig i, at man nu må optage den fornødne forhandling med Amerikas Forenede Stater i overensstemmelse med den mulighed, som Grønlandsoverenskomsten åbner her. Også jeg tror, det ville være en fordel, om disse styrker kom ind under denne overenskomst.

Resultatet af de undersøgelser, der er foretaget her i landet, er blevet det foreliggende lovforslag, og det vil ikke ved denne første behandling, og i særdeleshed da ikke efter den gennemgang, som den ærede ordfører for socialdemokratiet (Per Hækkerup) gjorde de enkelte bestemmelser i lovforslaget til genstand for, være naturligt og rimeligt for mig at indlede en indgående drøftelse af de mange og specielt juridiske problemer, som der her er taget stilling til. Det vil være naturligt, at vi går nærmere ind på de spørgsmål i det udvalg, som jeg forudsætter vil blive nedsat.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at udtale min tilfredshed med, at lovforslagets bemærkninger er så fyldestgørende, som de er. Der er i disse bemærkninger gjort meget omhyggeligt og dygtigt rede for alle spørgsmål, der kan rejses, således at tingets medlemmer derigennem har fået et fuldstændigt og klart billede af, hvorledes overenskomsten vil blive praktiseret, og hvilke konsekvenser den vil få, og det er meget nyttigt, at tinget på denne måde virkelig får et overblik over sagen.

Der er intet i denne overenskomst, der efter vor opfattelse behøver at forurolige os. Den er endnu et led i udbygningen af det atlantiske traktatsystem og i den forsvarsmæssige opbygnings gennemførelse. Hvis man ikke havde en sådan overenskomst, ville opbygningen af forsvarets styrker mangle noget, være ufuldstændig, og i en given situation ville manglen af klare og — jeg understreger — i forvejen vedtagne bestemmelser være en hindring for denne traktats effektivitet. Dette er da også almindeligt anerkendt i alle NATO-lande. Allerede nu har en række stater, hvoraf jeg